

Софийски университет "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ - КАТЕДРА - Публична администрация

Административна реформа в условията на финансова криза в Гърция

А В Т О Р Е Ф Е Р А Т

на дисертационен труд
за придобиване на ОНС „доктор“ по направление 3.3. Политически науки (Публична администрация) от Йоанис Георгиос Яковидис

Научни ръководители:

доц. д-р Красен Станчев

проф. д-р Александър Маринов

Рецензенти:

Проф. д-р Лазар Копринаров

Доц. д-р Албена Танева

София
2019

Дисертационният труд е обсъден и предложен за защита, по реда на Закона за развитие на академичния състав в Република България, от катедра Публична администрация при Софийски университет "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ", гр. София.

Авторът е докторант в свободна форма на обучение към катедра Публична администрация при Софийски университет "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ".

Дисертационният труд е в обем от 278 стандартни страници (заедно със списъка съкращения, библиографията и приложенията). В структурно отношение е изграден от въведение, изложение в пет глави и заключение. Използваната литература е общо 231 източника. В подкрепа на анализа са дадени 48 таблици, 11 фигури и 26 графики. Приложенията са шест, събрани в 41 страници.

Защита на дисертационния труд ще се състои на 11 юли 2019 г. от 12:00 часа в КАТЕДРА-Публична администрация при Софийски университет "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ", гр. София.

Материалите по защитата са на разположение на интересуващите се в отдел „Докторантура и академично развитие” при Софийски университет "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ", гр. София.

Съдържание на автореферата

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД	4
1. Актуалност на изследването	4
2. Обект и предмет на изследването.....	5
3. Изследователска теза	6
Цел и задачи на дисертационния труд	7
5. Методология на изследването	7
6. Ограничителни условия на изследването	7
II. СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.....	8
СИНТЕЗИРАНО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.....	11
Въведение	11
Глава първа: Анализ на гръцката икономика, на управлението и на политическия контекста	11
Глава втора: Публична администрация и реформа. Държавно управление и публна администрация – общи бележки	11
Глава трета: Държавен фалит и икономическа система на управление	12
Глава четвъртата: Финансов надзор, банкови институции и държава	12
Глава пета: Административна реформа преди и по време на дългова криза	12
Заключение	12
VI. Самооценка на приносите на дисертационния труд.....	16
VII. Отпечатани или приети за печат научни публикации, свързани с дисертационния труд.....	18
VIII. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ОРИГИНАЛНОСТ И ДОСТОВЕРНОСТ	20

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

1. Актуалност на изследването

Водеща идея на дисертацията е да проследи, проучи, анализира и представи връзката между стопански реформи и реформи в публичната администрация в условията на финансова криза,¹ разгърнала се в Гърция през 2008 г., но с причини, които се проследяват далеч назад в традицията и практиката на държавното управление и в частност на публичните финанси на страната.

Важна роля по отношение на реформите в управлението играят инерцията и бездействието, които често присъстват в различни политически системи, поради несигурността, която изпитват онези, които най-вероятно са „печеливши“ или „губещи“, „победители“ или „победени“ от институционална реформа². В институционалната икономика този феномен е известен като „завимост от стари избори“ или – на английски: „path dependence“: иначе казано: „изборът, направен въз основа на преходни условия, може да продължи дълго, след като тези условия се променят“³. И „печелившите“, и „губещите“, не знаейки предварително в коя категория ще попаднат след някоя реформа и всъщност се намират в несигурно състояние, и е вероятно да се противопоставят на евентуалните реформи⁴.

Реформата също така се свързва със и зависи от периодите на криза, особено от финансов характер, в които обществата са изправени пред себе си, осъзнавайки своите слабости и проблеми, докато се налагат промени и се очакват решения, нови политически перспективи⁵. От друга страна кризите могат да се делят на обикновени или извънредни ситуации, в които институциите и участниците се стремят и към промяна, и към нормализиране, балансиране и в крайна сметка - изход от създадалото се положение.

¹ „Финансова“, „финансов“ и пр. в дисертацията се разбират в традицията на МВФ като общ знаменател на събития и процеси в публичните финанси, банките и небанковите финансови институции на дадена страна. Най-често под „криза“ ние имамен предвид икономически точното понятие „рецесия“. В полититологичен свисъл „криза“ е инстудционален и политически стрес, получил това наименование в търкувания на участстници, свидетели и коментатори на процесите на рецесия.

² Πελαγίδης, Θ., Μητσόπουλος, Μ., *Ανάλυση της Ελληνικής οικονομίας-η Προσοδοθηρία και οι Μεταρρυθμίσεις*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2006

[Πελαγιδис, Т., Мицопулос, М., *Анализ на гръцката икономика - Рента и реформи*, Издания Папазиси, Атина 2006 г.]

³ Douglas Puffert, Path Dependence, Economic History Association, Encyclopedia: <https://eh.net/encyclopedia/path-dependence/>. Проф. Пуферт привежда премери историята на инвестициите, но аз препологам, че финоменът е всеобхватен и приложим към множество обществени явления, включително реформите, които са предмет на тази дисертация. Аналогично широк обществен смисъл на “pathdependence” придава и Денис Прагер в книгата си DennisPraeger, *The Ten Commandments: Still the Best Moral Code*, WashingtonD.C., RgenecyPublishing, 2015.

⁴ Това обстоятелство относително лесно се наблюдава на капиталовите пазари, виж: Κουφάρης, Γ., «Нπλακόσμαιοοικονομικήκρίσηκαιοιχρηματιστηριακέςαγορές», *ΠεριοδικόΧρήμα*, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2010 [Κуфарис, Г., «Глобална финансова криза и фондови пазари», *Списание Пари*, Януари-Февруари 2010 г.]

⁵ Krueger, O. A., *De Tocqueville's 'Dangerous Moment': The Importance of Getting Reforms Right*, Article first published online: 15 JUN 2005, *The World Economy*, Volume 28, Issue 6, Pages 749–922

Най-общо казано е нужно да се обърне внимание на причините на възникване на проблемите, което често е трудно да стане, поради наличието на различни интереси и гредища по повод създаването се положение.⁶ За възникването на криза понякога има предупредителни сигнали, а в други случаи е нещо внезапно и се случва в бизнеса, семейство, в една организация, в една институция и дори в цяла държава. Тези ситуации са добре разгледани от Heath (2004).⁷ Кризата, както е споменато по-горе, може да се появи в различни сфери на политическия, социалния и икономическия живот и във всеки един случай някакви идентифициращи характеристики. В икономиката, по-специално, кризата е свързана със спад на икономическа дейност, с цикличност, и с етапи на възход и спад на икономическата дейност. Ето защо, когато икономическата активност е в спад и когато се намира в неактивна фаза говорим, че се намира в етап на криза, т.е. в един етап, който се характеризира с непрекъснато и интензивно намаляване на икономическата активност, който включва всички макроикономически показатели на икономиката от националния продукт, цените, инвестициите и заетостта.⁸

Икономиката като цяло се характеризира с колебания, които са определени като последователни и периодични промени в стопанската дейност на дадена юрисдикция. Смята се, че икономическите цикли се повтарят в периоди от 7 до 11 години⁹. Има връзка между криза в икономическия сектор и реформите за преодоляването, които в общия случай са реформи в политиките и държавното управление. Това влияние може да бъде положително или отрицателно. Дисертацията показва как това влияние се осъществява в условията на Гърция след 2008 г. (с проследяване на причините и предисторията).

2. Обект и предмет на изследването

Обект на изследване е финансовата криза в Гърция и необходимостта от реформаторската политика в управлението, взаимовръзката между реформите в публичната администрация и политиките за решаване на икономическите проблеми на кризата в Гърция, тяхната историческа приемственост и приложението на политиките от различни правителства.. За да обоснове тази необходимост, дисертационният труд търси и дава отговор на следните основни въпроси на изследването. *Под-обект* на изследването

⁶Augustine, R. N., *Managing the Crisis You Tried to Prevent*, Harvard Business Review, November-December 1995: <https://hbr.org/1995/11/managing-the-crisis-you-tried-to-prevent>. Тук използвам преводът на гръцки на Анна Маркулидаки «Как да управляваш кризи», Критики, Атина 2009, стр. 16.

⁷Heath, R., «*Διαχείριση Κρίσεων*», μετάφραση: Βασιλική Σωτηρίου, Εκδόσεις Γκιούρδας, Αθήνα 2004 [Heath, R., «Управление на кризи», превод: Василики Сотирю, Издания Гиурдас, Атина 2004]

⁸Κουφάρης, Γ., «*Η παγκόσμια οικονομική κρίση και οι χρηματοπιστωτικές αγορές*», Περιοδικό Χρήμα, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2010

[Κουφάρης, Γ., «Глобална финансова криза и фондови пазари», Списание Пари, Януари-Февруари 2010]

⁹European Commission, (2009), «*Economic and Financial Affairs: Economic crisis in Europe: Causes, consequences and responses*». European Economy, Brussels. Pp.1-87, Tab. Graph. Bibliogr

неизбежно проучването на държавните разходи и дългове на страната, начина на тяхното управление и политически опции на правителствата.

Предмет на изследване е реформите в управлението и по-специално в публичната администрация през периода на икономическата криза.

Изследвателските въпроси, на които се търси отговор са следните:

- Осъществена ли е такава реформа в Гърция?
- Окончателните резултати от реформата положителни ли са или отрицателни?
- Каква е ролята от икономическата криза в процедурата на превиждането и придвижването, изпълненията на реформата или реформите?
- Днешното финансово състояние на държавата симптоматично ли е или не, съответва ли на традицията в политическото управление на страната и тази традиция е причината на скорошната криза на публичните финанси и дългови плащания на Гърция?
- Внезапно и неочаквано ли е? Или това е историческа приемственост на различни политики, провеждани в гръцката държава и влияние на външните фактори?
- Как се свързва икономическата криза с реформата?
- Има ли връзка между политически партии и предизборни обещания относно трудната икономическа ситуация? Каква е ролята на усилията за реформа за подобряване на администрацията и следователно икономиката на страната?

3. Изследователска теза

Общото становище, което се поддържа в тази дисертация е, че административната реформа е абсолютно необходима и може да допринесе за подобряване на икономическото положение на Гърция и излизането от кризата. Гърция в крайна сметка не успява да преодолее проблемите в публичната администрация, въпреки налагащите се от икономическата криза реформи, кризата не е използвана като политически стимул и шансът за институционални реформи изглежда е пропуснат.

Основна *хипотеза* е това че държавните разходи и в частност дългове имат една особеност в Гърция – от самото начало на възникването на гръцката държава външните заеми са предимно за изграждане на публичната администрация и финансиране на текущи нужди на правителственото потребление. Общото становище, което се поддържа в тази дисертация е, че административната реформа и по-специално реформата в публичната администрация е абсолютно необходима и може да допринесе за подобряване на икономическото положение на Гърция и излизането от кризата.

Цел и задачи на дисертационния труд

Отговаряйки на тези въпроси и на други, които ще възникнат по време на изследването ще направим опит:

1. Да представим историческата ситуация по време на която държавата е била водена към състояние на фалит, а именно през 1827, 1843, 1893 и 1932
2. Да опишем и анализираме концепцията за реформа в Гърция
3. Да анализираме икономическата ситуация в страната преди фалитите и по време на тях, както и настоящата ситуация и представим отговор на въпроса „как стигнахме дотук?“
4. Да опишем политиката вътре в страната както по време на състоянията за фалит, така и днес
5. Да посочим ролята на „Великите сили“ и на външни фактори за фалитите на държавата
6. Да посочим основните фактори, които доведоха Гърция до икономическа криза
7. Да свържем икономическата криза с администрацията и с необходимостта от реформи в този сектор, с цел подобряване на икономическите показатели
8. Да покажем влиянието и участието на политическите партии и на преследваните политики на правителствата, при появата на икономическа криза и да докажем необходимостта от реформи в администрацията.

5. Методология на изследването

Методологията, използвана в това конкретно проучване е анализ на качествени и количествени данни, статистика. По-специално това ще бъде преглед на литературата за периодите на фалити и на настоящата икономическа ситуация с анализ на предоставени писмени материали. По-конкретно ще се използват документи от съответния етап, библиографски справки, учредителни договори, вестници от съответния етап, държавни вестници, от тогава и сега, както и други източници с точно отчитане и анализ. Същият метод ще бъде използван за настоящата ситуация, както за представяне така и за подкрепа на позицията на автора, която е, че сегашната тежка икономическа и административна ситуация в Гърция е резултат от лоши политики избрани от всички правителства, дори от създаването на новата гръцка държава.

6. Ограничителни условия на изследването

Поради непрекъснатото събиране на информация почти ежедневно, но също така и за навременния характер на темата, информацията трябваше да се събира и да се обработва непрекъснато и съдържанието на работата трябваше да се променя често, тъй като данните и финансовите резултати трябваше да бъдат преразгледани. Статистическите данни, международните споразумения с кредиторите и законодателството в изпълнение на тези споразумения (прилагачи променена философия на публичните финанси на страната)

биваха променяни често през две - три години. Вероятно е обаче да се появят по-нови доказателства за правотата на анализа в дисертационния труд.

II. СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

В *структурен план* дисертационния труд се състои от въведение (7 страници), изложение, представено в пет глави (339 страници), заключение (5 страници), списък използвана литература (23 страници) и приложения (12 страници).

Структурата на разработката е изградена по следния начин:

УВОД

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ И ГРАФИКИТЕ

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Въведение

Първа глава

Анализ на гръцката икономика, на управлението и на политическия контекст

Съвременна Гърция: изводи от историята

Съвременна Гърция

Общество и реформа

Гръцкият бюрократичен модел: ефикасност и ефективност?

Икономическа криза в Гърция : политически обстоятелства

Положителни елементи, които се оказват отрицателни

Политическа система и администрация

Условия, които характеризират администрацията в Гърция (корупция, клиентелизъм, неформална икономика)

Проучвания, свързани с корупцията в Гърция и по света

Политическа система и корупция

Клиенталистски взаимоотношения, партии и граждани

Изследване на сивата икономика в Гърция

Измервания на БВП и връзката със сивата икономика

Икономическата криза в Гърция

Конкурентоспособност и заетост

Конкурентоспособност (WEF)

Международна класация и фактори за успех

Проблемни фактори за правене на бизнес в Гърция

Анализ на конкурентността на Гърция

„Гръцкият парадокс“

Превителствени Разходи

Бюджетни трансфери към домакинства

Спестявания на населението преди присъединяването към Еврозоната⁷

Периодът 2001 - 2007 г.

Либерализация на микрокредитирането

Разходи за отбрана⁹

Обслужване на дълга

Глобалната криза

Въздействие на международната финансова криза върху Гърция

Интервенции в подкрепа на държавите-членки на ЕС извън еврозоната.

Еврозоната през 2008-2009 и интервенциите на ЕЦБ

Конвенционални и неконвенционални мерки на ЕЦБ

Осмисляне на случващото се и анализ на гръцката икономика
Публичният дълг на Гърция
Публичен дълг: развитие от 1976 до 2000 г.
Първи период: 1980 - 1987 г.
Втори период: 1988 - 1992 г.
Трети период: консолидация от 1993 - 1996 г.
Фаза на „корекции“
Четвърти период: опити за стабилизация от 1997 до 2000 г.
Обслужване на държавния дълг
Поведението на държавния дълг от 2002 до 2013 г.
Обща характеристика на еволюцията на външния дълг на страната от 1974 г. до наши дни
Политическа периодизация на финансова криза
Първи период
Втори период
Трети период
Четвърти период
Пети период
Начален период на натрупването на държавен дълг

Втора глава

Анализ на състоянието на публичната администрация в Гърция
Текущо състояние и проблеми
Свърхрегулация
Неизпълнение на закони
Практика на изключенията
Липса на ефективна политика и на организационна структура в държавната администрация
Липса на значително намаляване на административната тежест и опростяване на процедурите
Липса на комуникационна политика
Партийно участие и партиен «политически егоизъм»
Ниска интеграция за е-управление в публичната администрация
Недостатъчна информация и липсана социална култура за обслужване
Липса на административна децентрализация
Спад на ефективността
Подобрения
Автоматично търсене на документи.
Предложения и решения
Целеви показатели и показатели за измерване

Трета глава: Държавен фалит и икономическа система на управление

Кратко представяне на предишните прецеденти на фалити на Гърция и други страни
Гърция
Други държавни фалити
Други държавни фалити в Южна и Латинска Америка
Смисълът на термините „фалит“ и „производството по несъстоятелност“
Списък на фалитите и производствата по несъстоятелност на Гърция: 1827-1985
Заеми и невъзстановими загуби
Гръцките фалити през погледа на статистиката
1827: А' фалит и заеми, които никога не са достатъчни
Подробности от историческите фалити на Гърция
1843: Б' Фалит. Заеми и изкупуване (придобиване) на земя
Междинни финансови периоди
Дванадесет годишен период на външни заеми в края на XIX век
1893: В' фалит и нови заеми - от 1893 г. до 1898 г.
Периодът и ролята на винистър-председателя на Харилау Трикупи
Преговори с кредитори – исторически опит
Девалвация и несъстоятелност
Нови заеми

1932: Г' фалит. Спиране на плащания и премиерът Венизелос
Обобщено представяне на държавните заеми на Гърция по години, причини и решения
Два впечатляващи периода на диктатурата през XX век
а) 1975 - 1981 г. правителството на Константинос Караманлис
б) 1981 - 1989 г. правителството на Андреас Папандреу

Четвърта глава: Финансов надзор, банкови институции и държава
Държавата и установяването на взаимна връзка между вътрешни и външни интереси
Централната банка и правителството
Вътрешни и външни зависимости
Взаимна връзка с политическата система (исторически прецеденти)
Исторически свидетелства за положението в Гърция (извадки)
"Националната банка на Гърция"
Банка на Гърция
Някои закономерности
1827, 1843, 1893, 1932 00

Пета глава: Административна реформа преди и по време на дългова криза
Правителства и партии
Държава и икономика: реформи
Причини на липсата на реформи
Групи по интереси
Гръцката държава като такава
Политически интереси и партии
Клиентски отношения между граждани и партии
Неуспехът, неспособността и липсата на желание
Неосъщественията административна реформа: изследване и казуси
Привилегии на служители със специфични категории
Липсата меритокрацията при избора на кадри за отговорни постове в публичния сектор
Съществуване на затворените професии
Някои изводи
Увеличаване броя на държавни служители и увеличаване на разходите за възнаграждения
Действителното данъчно облагане в Гърция
Неправомерни групи по интереси и търсене на облаги
Реформи и псевдореформи
Защо не се осъществява реформа в Гърция: Диагноза, предложения и решения
Различна политика по ДДС и други косвени данъци
Различно оценяване и цена за един и същи имот
Решения за излизане от безизходицата
Необходимост от административната реформа
Общество и рационално поведение. Публичен и социален избор
Разкрита е слабостта на страната
Споразумението на Еврогрупата на 13 юли 2015 г.
Какво означава това
Решение на срещата на високо равнище
Пълният текст на споразумението на английски език

Abstract

Използвана литература
Приложения

СИНТЕЗИРАНО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Въведение

В уводната част се извежда общата постановка на изследователската тема, като се очертават рамките за научния анализ, степента на разработеност на проблемите и се разкрива актуалността на разработката. Последователно се дефинират обектът, предметът и изследователската теза на дисертацията, формулира се целта на разработката, поставят се конкретни задачи за изпълнение и се посочват методологията и ограничителните условия на изследването.

Глава първа: Анализ на гръцката икономика, на управлението и на политическия контекста

Изложението във първа глава разкрива основните параметри на кризата с публичните финанси на Гърция и външният правителствен дълг през последното десетилетие.

Тук са представени параметрите на кризата, политическите тълкувания на нейните причини и търсените „решения“. Използваните статистически данни за предимно до 2015 – 2016 г. Обърнато е особено внимание на противолречивостта на решенията и на невъзможността на за постигане на обществено съгласие по повод на тези решения. В тази глава са направени международни сравнения, които очертават специфичните особености на политико-регулаторно-исторически формираната рамка, в която оперира гръцката икономика: направен е преглед на клиентализма, корупцията, сивата икономика, условията за водене на бизнес, динамиката на публичните разходи и кредитирането и пр., разгледани по непоследствени периоди на назряване на фискалната и дългова криза – от 1976 до 2013 г. Този анализ завършва с периодизация на предисторията на тази криза.

Глава втора: Публична администрация и реформа. Държавно управление и публна администрация – общи бележки

Основен предмет на изложение в тази глава е сравнението на теоретично изведените принципи на доброто държавно управление (включително съвременните схващания и технологии, като например електронното управление) с практиката на това управление в съвременна Гърция. Това дава възможност да се определят тещущите прѐблеми във функционирането на публичната администрация в Гърция. Основните от тях са следните: свръхрегулация, неизпълнение на закони, практика на изключенията, липса на ефективна политика и на организационна структура в държавната администрация, липса на значително намаляване на административната тежест и опростяване на процедурите, липса на комуникационна политика, партийно участие и партиен «политически егоизъм», ниска интеграция за е-управление в публичната администрация, недостатъчна информация и липсанасоциална култура на административно обслужване на населението и отсъствие на

административна децентрализация. Всичко това води до спад на ефективността на публичната администрация на всички равнища и ерозия на общественото доверие в нея.

Глава трета: Държавен фалит и икономическа система на управление

Изложението в предишните три глави дава възможност анализът да се съсредоточи до системите, които управляват развитието на икономическите отношения в Гърция. Всъщност именно по този начин става възможно да се потърсят и разкрият историческите, традиционните особености на публичните финанси на страната – от нейното възникване като самостоятелен международно-правен субет до наши дни.

Освен историческите прецеденти на държавна несъстоятелност от XIX и началото на XX век, тук е даден и генезисът на особеностите на съвременната банкова система на Гърция, която се оказва много важна за разбирането на последната дългова криза. Специално внимание е отделено на периодите на диктатурата през XX век, на периодите 1975 - 1981 г. - правителството на Константинос Караманлис и 1981 - 1989 г. - правителството на Андреас Папандреу, които са най-съществени за разбирането на стопанската политика на съвременна Гърция.

Глава четвъртата: Финансов надзор, банкови институции и държава

В тази глава са показани зависимостите между вътрешни и външни политически интереси и тяхната роля в държавното и стопанското управление на страната, както и ролята на Централната банка и правителството, изпълнителната власт в този контекст. Тази роля е показана на примера на историята на фалитите на Гърция през 1827, 1843, 1893, и 1932 година.

На основата на предишния анализ са изведени някои закономерности на отношенията между правителства и партии, държава и икономика по време на реформи и отлагане на реформи (с анализ на причините на това отлагане), развитие и влиянието на групи по интереси и политически интереси и ролята на политическите партии в изграждането и поддържането на клиентелестки отношения между граждани и партии.

Глава пета: Административна реформа преди и по време на дългова криза

В тази глава, на основата на предишния анализ в тази глава са изведени някои закономерности на отношенията между правителства и партии, държава и икономика по време на реформи и отлагане на реформи (с анализ на причините на това отлагане), развитие и влиянието на групи по интереси и политически интереси и ролята на политическите партии в изграждането и поддържането на клиентелестки отношения между граждани и партии.

Заклучение

В Гърция вярно е, че са направени някои реформи, особено по време на икономическата криза. Икономическата криза доказва, че е една възможност за реформи,

която в противен случай не би могъл да се направи тъй като обществото нямаше да ги приеме. Поради това предишните правителства са направили някои реформи, но:

-имаше малко на брой реформи, и особено най-значителни реформи бяха още по-малко реформите, които бяха направени, бяха с ниска динамика

-не бяха осъществени реформи за промяна на лошото икономическо положение на Гърция

-много от обявените реформи никога не са били приети и нямаше закони

-много от реформите за които имаше закони, никога не са били изпълнявани

-много реформи са имали несправедливости, нещо което води до

самоунищожаванеот самите граждани.

-Много реформи които трябваше да бъдат направени, се направиха в неподходящ момент и се прилагаха неправилно.

Според последните използвани от нас данни за първата половина на 2015 г., публикувани от Министерството на Финансите на 6 август 2015 г. и във вестник "Катимерини" на 7 август 2015 г., описват драматично свиване на първичния излишък на Гърция, до 238 милиона евро, докато през същия период на 2014 г. той е 1,8 милиарда евро.

Пенсионните фондове се считат за отговорни за този голям диференциал, както е установено в много лошо финансово състояние с дефицити, тъй като приходите се падат, спрямо излишък от предходната година. Трябва да се отбележи фактът, че при същото време разходи бяха намалени с един милиард евро поради намаляване на социалните помощи¹⁰.

В същата публикация се отнася до първичния дефицит на агенциите на централното правителство до 422 милиона евро, в сравнение с излишък от 740 милиона евро през миналата година, а същото важи и за Организации на местно самоуправление.

Просрочени дългове на държавата на осигурителните фондове и дългове към доставчици и дълговете на министерствата се увеличили в края на юни до 5,3 млрд. Евро, от около 5 милиарда Евро в края на май и от 1, 6 млрд. Евро от началото на 2015 г.

Положението обикновено не се подобрява, а напротив, се влошава. Ако не се предприемат незабавни мерки за административна реформа, може да не е възможно да започне правилното функциониране на страната.

¹⁰Στοιχεία από ΟΚΑ-Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης [Данни от АСО-Агенция за социално осигуряване]

Във всичко това, за съжаление за Гърция, на 27 август 2015 г. беше поставена служебно държавна правителство, тъй като Премиер г-н А. Ципрас, в продължение на осем месеца не продължи и не осъществи никаква реформа, беше в трудна позиция, подаде оставка и обяви предсрочни избори. Трябва да се отбележи обаче, че преди оставката на правителството, гръцкия парламент с голямо мнозинство гласува закони, с голямо мнозинство на 250 гласове в един случай и 220 в другия случай, като приложи споразумението, постигнато с партньорите и кредиторите на Гърция. Пълно съгласие и обещание за изпълнение на ангажиментите от правителството на Ципрас показва ако не друго, че изборът на реформи и изпълнението на ангажиментите беше единственият начин за излизане на страната от икономическата криза.

Но за да се направи това, гръцкото общество трябва да е свободн от леви популистки и псевдо-либерален тип политици, от авантюристи политически "покровители" и да разбере, че за да работи системата и да дава резултати, както за държавата така и за обществото, трябва да се правят реформи. Реформи в полза на достойните и за компетентните, но и за подкрепа на слабите, които, според Адам Смит, се намират в затруднено положение не поради техния произход, раса или липсата на възможности за квалификация, но поради липса на възможности и поради средата в която живеят, и така обществото трябва да се грижи за тях и да ги предпази.

Така, административната и икономическа система и държавата трябва да подкрепя тези, които са слаби и в затруднение, тъй като има задължението да им помогне. Но това може да стане само когато действието на държавата е правилно и жизнеспособно, когато държавата е справедлива, допринасяща меритократична и особено когато не позволява явления както дейността на групи по интереси, които действат неконтролируемо и правят печалбата и богатството на държавата, да действа неконтролируемо и получават печалби и богатство на държавата, което го прави невъзможно да се разпространява и използва печалбите си в полза на обществото и неговите граждани.

Обществото, освободено, ще може да разбере, че световната общност, в който живеем и по-специално в рамките на европейското семейство, трябва нашата политика да бъде решена от гръцкия народ с сътрудничество от нашите европейски партньори, както се прави във всички европейски страни.

Европейски партньори на Гърция следва участват в наблюдението и контрола, както се прави във всички страни, които работят в рамките на Съюза, с обществен преглед и еднакво за всички държави-членки право на дъстъп до информация и отчетност. Трябва да се разбере, че ЕС е глобално явление, модел на организация, администрация и управление,

която има правила и институции, които трябва да бъдат спазвани от всички за всички, тъй като без тези правила не може да бъде съществуването и функционирането на тази организация.

Някои политически сили искаха тези институции и правила, да ги премахнат, може би с цел дестабилизация и разкъсване на съществуването на тази съюз, нещо, което за щастие, не успяха да го направят.

Трябва да се разбере, че всички трябва да спазват решенията и функционалността на тези решения, както се прави от всички държави-членки и да зачита факта, че всички народи на страните членки на ЕС избраха демократично своите правителства, и един народ не може само по свой собствения избор, и собствената си демократична легитимност да обявят, че е по-демократичен от всички, и другите хора трябва да живеят, и да приемат като единствен закон това, което този народ и неговите представители представят.

В Гърция, период на икономическа криза беше платформа и парадоксално «носител» за изпълнение на съществени и важни реформи, и трябваше да бъде възможност за експлоатация въз ползва на обществото и благосъстоянието на гражданите от политическата система. Но за съжаление това не беше направено и времето е загубено.

Въпреки това Гърция не бива да пропуска възможността да приложи цялостно предложение-пакет и реформи, които да я изведат и от рецесията, и от традицията на натрупване на дефицити и дългове, в името на поддържането на текущо потребление и нужди на публичната администрация. Просперитетът на страната, а не този на управляващите партии и администрацията, е общественият и национален интерес. Подобряването на условията на живот на гражданите и осигуряване на стабилна среда за развитие на стопанството и обществото са в интерес на бъдещите поколения на Гърция.

VI. Самооценка на приносите на дисертационния труд

Въпреки внушителната по обем книжнина, анализираща съвременната дългова криза на Гърция и всички нейни фискални, стопански и международни аспекти, важни особености на вътрешния политически контекст, допринесъл за това, че страната изпада в неплатежоспособност през 2008 г., или не са отчетени или изобщо са оставени без внимание. Същото може да се каже и за подробните и също значителни като обем исторически прегледи предишните фалити на Кралство Гърция през XIX и началото на XX век. В тях е обърнато внимание предимно на ролята на тогавашните „велики сили“, клалския двор и политическите водачи на страната.

Общият пропуск в тези изследвания и анализи е, че в тях почти не се споменава една от основните причини за нарастването на разходите на Гръцката държава – необходимостта от поддържане на важни институционално–административни функции да държавата в ситуация, при която нововъзникващата държава няма собствени данъчни източници на финансира тези институции и дейности. В тази ситуация възниква традицията първите бенефициенти на външните заеми да са именно тези институции и политическите структури, които ги формират, подбират персонала, надзирават и управляват.

В сметлилата на казаното, приносите на дисертационния труд могат да бъдат формулирани по следния начин.

1. В него за първи път се проследява историческата връзка на нуждите на публичната администрация на страната с натрупването на външен държавен дълг и серията фалити, предизвикани от невъзможност на плащанията по тях. Това става с отчитането на широк контекст и фактори: формиране на националната държава, вътрешни междусобици и външни влияния, необходимост за откупуване и (понякога) отвоюване на населени с гърци древни територии и политически особености на функционирането на държавната администрация през XIX и началото на XX век.
2. Подходът на тази реконструкция също почти не е прилаган по-рано. Анализът трябва от съвременните предизвикателства пред управлението на публичните финанси на Гърция и ролята на политическите партии и водачи (премиер министри), тяхната политика спрямо публичната администрация и разпределението на бюджетните приходи според определени приоритети за тях предпочитания в социалната и стопанската области и едва след това се проследяват историческите корени на тези политики и предизвикателства.
3. В хода на реконструкцията са анализирани подробно следните фактори, стечения на обстоятелствата и резултати от управлението на публичните финанси, които също не били обект на изследване в тази им съвокупност:
 - a. Правителствените разходи по области на разпределение и тяхната историческа динамика;
 - b. Обвързаността на тази динамика с политическите цикли и управлението на традиционните и нови политически партии на страната;
 - c. Предпочитанията на различните палитически правителства и влиянието на временни фактори като организацията на скъпи, но престижни международни събития (например Олимпийските игри на 2004 г.);
 - d. Политиките в областта на паричното предлагане, банковото и кредитното дело (включително тези, които произтичат от правото на ЕС и правилата на Еврозоната);
 - e. Международния контекст (членство в ЕС и Еврозоната, глобална рецесия от 2008-2009 г., особености на функционирането на пазарите на суверенни дългове и др. под., включително преговорите с кредиторите, МВФ и инситуциите на ЕС) на тази динамика;

- f. Особеностит на отчетността на публичните финанси и макро-пруденциалните показатели на Гърция преди, по време и след последната криза по външния дълг;
 - g. Сравнението на динамиката на превителствените разходи и външно-дълговите предизвикателства на Гърция с тези на други страни, изпаднали в подобна ситуация (като Италия, Испания, Ирландия и Португалия, но не също);
 - h. Въздействията върху стопанския растеж и конкурентността и тяхната сравнителна динамика като интегрални показатели на благодъстоянието и икономическия потенциал на страната; проследяване на поведението на Гърция в различните индекси и доклади за международно сравнение, които показват, че под-показателите с незадоволително представяне обикновено са свързани с държавното управление и публичната администрация;
 - i. Въздействието на контекстуални фактори и последици като съревнование за привилегии, сива икономика, корупция и поведение на данъкплатците;
 - j. Взаимната и обратната връзка на политиката по отношение на публичната администрацията в посочените фактори, динамика и обстоятелства.
4. Изложеното, предполагаме, позволява на дитертационния труд да представи относително пълна и не съставяна досега картина на връзката публичната администрация и политиките, свързани с нея и натрупването на неефективности в управление на публичните финанси на Гърция, от една страна, а от друга – с ролята на тези политики за преодоляването на кризите и реформиране на политическата система.
5. Дисертационният труд позволява да бъдат изведени поуки за други страни, да се направят препоръки за промяна на гръцките практики и да се продължат изследванията в посоката, очертана от дисертацията.

VII. Отпечатани или приети за печат научни публикации, свързани с дисертационния труд¹¹

1. Τίτλος: «Дημόσια Διοίκηση και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στις δομές της Ευρωπαϊκής Ένωσης» Επιστημονικό, Περιοδικό: «Επιθεώρηση της Διοικητικής Επιστήμης»

Τεύχος 18ο, 2012 με κρίση από επιστημονική επιτροπή, Ελληνικό Ινστιτούτο Διοικητικών Επιστημών, Εθνικό Διεθνές Παράρτημα Ινστιτούτο Διοικητικών Επιστημών, Βρυξέλλες. Εκδόσεις Σακκούλα, Αθήνα 2012, του Ιωάννη Ιακωβίδη

ISSN 1106-8957

<http://www.sakkoulas.gr/index.php?>

2. Τίτλος: «Άποψη και ανάλυση της κατάστασης της δημόσιας διοίκησης στην Ελλάδα - προτάσεις» Επιστημονικό περιοδικό: «Διοικητική Ενημέρωση»

τεύχος 62, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2012, έκδοση ειδική εκδοτική ΑΕΕΒΕ 2012 με κρίση από επιστημονική επιτροπή, ISSN 1106-4749 του Ιωάννη Ιακωβίδη

<http://www.special-edition.gr/DE.htm>

4. «Състав и представяне на структура на Публична администрация в Гърция»

Година 5 / Брой 1 / Март 2014, научно списание "Public Policies.bg" (научно списание ПУБЛИЧНИ ПОЛИТИКИ.bg) от Йоанис яковидис

ISSN: 1314-2313

<http://ejpp.eu/index.php/ejpp>

¹¹ Заглавията на публикациите на гръцки в превод на английски са следните:

“Public Administration and Electronic Governance structures of the European Union” Scientific, Magazine: “Inspection of Management Science” - Issue 18th, 2012with crisis by scientific committee,Greek Institute of Administrative Sciences, National International Annex Institute of Administrative Sciences, Brussels. Published by Sakkoulas, Athens 2012, by Ioannis Iakovidis, ISSN 1106-8957

<http://www.sakkoulas.gr/index.php?>

page=shop.product_details&flypage=flypage.tpl&product_id=1836&category_id=157&option=com_virtuemart&Itemid=118

“View and analysis of the situation in public administration in Greece- proposals” Scientific Magazine:

“Administrative Information”, issue inspection of management science, issue 62, July-September 2012, Published by special editorial ΑΕΕΒΕ 2012with crisis by scientific committee, ISSN 1106-4749 by Ioannis Iakovidis

<http://www.special-edition.gr/DE.htm>

Publication of a book with the title: “Chronological Events of modern Greek History and Administration, (1821-1974)”, published by Oselotos, Athens, 2012, ISBN 978-960-9607-75-9, (First edition 2012), ioannis iakovidis http://www.biblionet.gr/book/181930/Ιακωβίδης,_Ιωάννης_Γ.

<http://www.ocelotos.gr/cms/el/science/507-2012-07-30-18-28-22>

5. Έκδοση βιβλίου με τίτλο: "Χρονόλοιο Γεγονότων της Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας και Διοίκησης, (1821-1974)", εκδόσεις Οσελότος, Αθήνα, 2012, ISBN 978-960-9607-75-9, (Πρώτη έκδοση 2012) του Ιωάννη Ιακωβίδη

iakovidishttp://www.biblionet.gr/book/181930/Ιακωβίδης,_Ιωάννης_Γ.

<http://www.ocelotos.gr/cms/el/science/507-2012-07-30-18-28-22>

6. Исторически, политически и административни измерения на кризата по външния дълг на Гърция (2008-2019), приета за печат в „Публични политики“ на СУ.

VIII. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ОРИГИНАЛНОСТ И ДОСТОВЕРНОСТ

От Йоанис Георгиос Яковидис

Във връзка с провеждането на процедура за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност Публична администрация декларирам, че:

Резултатите и приносите в дисертационния труд на тема «Реформи в публичната администрация на Гърция в условията на икономическа криза» са оригинални и не са заимствани от изследвания и публикации, в които авторът няма участия.

Представената от автора информация във вид на копия на документи и публикации, лично съставени справки и др. съответства на обективната истина.

3. Резултатите, които са получени, описани и/или публикувани от други автори, са надлежно и подробно цитирани в библиографията.

Декларатор:

/Йоанис Георгиос Яковидис/

София, 16 февруари 2019 г.